19-ter Jahrgang Nr. 50. Jüdische Pester Zeitung. Montag, 2. Mai. 1887.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden österr. W.
Halbjährig 4 Gulden österr. W.
Vierteljährig 2 Gulden österr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יודישע פעסטער צייטונג

פאליטישעס ארגאן. ערשיינט וועכענטליך דריימאל.

רעדאקציאן אונד אדמיניסטראציאן בעפינדען זיך:
בודאפעסט,
האכשטראססע נומ' 1,
פרענומעראציאנס-פרייז:
פיר אסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדען אסטר. ווע.
האלביעהריג 4 גולדען אסטר. ווע.
פיערטעליעהריג 2 גולדען אסטר. ווע.
פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. א. ווע.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. א. ווע.
פיערטעליעהר. 2 גולד. 50 קר. א. ווע.
פרענומעראציאנען ווערדען יעדען טאג ענטגעגענגענאממען.
אנאנצען ווערדען נאך אויפליעגענדעם טאריף בערעכנעט.

בודאפעסט מאנטאג ח' אייר, תרמ"ז.
Erscheint wöchentlich dreimal.
נייגצעהנטער יאהרגאנג נר. 50 1887

אויס דעם פארלאמענטע.

אין דער לעטצטען פרייטאגזיטצונג דעם אונגארישען אבגעארדנעטענהויזעס ווארדען דיא בעריכטע איבער דיא נייע הויזארדנונג אונד איבער דאס געזעטץ געגען וואהלמיסברייכע איבערייכט. דיעזע בעריכטע ווערדען געדרוקקט אונד דעמנאכסט אויף דיא טאגעסארדנונג דעם אבגעארדנעטענהויזעס צור פערהאנדלונג געזעטצט ווערדען.

אין דער פארגעסטריגען זיטצונג ריכטעטע אבגעארדנעטער גראף קענגל אן דיא געזאממט-רעגירונג איינע אינטערפעללאציאן וועגען אויפהעבונג דעם פפערדע-אויספוהר-פערבאטעס. דיעזע אינטערפעללאציאן בעזאגט פאלגענדעס: מיט דער לאנדווירטהשאפט איזט עס יעטצט אין אונגארן שלעכט בעשטעללט. דיא פרייזע פיר געטריידע, הארנפיעה א. ז. וו. שטעהען זייט יאהרען נידריג; נור פפערדע פינדען נוטצען, לאהנענדען אבזאטץ. דורך דאס פפערדע-אויספוהרפערבאט זינד נון אויך דיא פפערדע-פרייזע געזונקען. נאכדעם יעטצט דיא אללגעמיינע פאליטישע שטראמונג איינע פריעדליכע איזט אונד דאס הערדליכע וועטטער עהער צו אומארמונגען, אלס צו געגענזייטיגעם מארדען איינלאדעט: נאכדעם דער פפערדע-בעשטאנד אונגארנס איין גראסער איזט אונד דער בעדארף איממער געדעקקט ווערדען קאננטע, שיינט קיין גרונד מעהר צור איבערעכטהאלטונג דעם אויספוהר-פערבאטעס פארהאנדען צו זיין. איך פראגע דאהער: איזט דיא געעהרטע רעגירונג געניגט, איהרען איינפלוס צו דעם צוועקקע איינצוזעטצען, דאסס דאס פפערדע-אויספוהר-פערבאט זא באלד אלס מאגליך אויפגעהאבען אונד איינשטווייליג ווענינסטענס דיא אויספוהר דער זאגענאנטען 'לוקסוספפערדע' געשטאטטעט ווערדע?

מיניסטערפרעזידענט טיסא בעאנטווארטעטע דיעזע אינטערפעללאציאן זאפארט. אינדעם ער זאגטע: דאס פפערדע-אויספוהר-פערבאט איזט וואהל איינע שווערע לאסט אונד וויר ווארען אונטער אללען שטאאטען דיא לעטצטען מיט דעם ערלאססע דיעזעס פערבאטעס צור צייט דער קריעגערישען נאכריכטען. אבער אויך דאמאלס ערליעסען וויר עס אויס דעם גרונדע, דאמיט אים קריעגספאללע אונזערע גוטע קאוואללעריע ניכט צו איינער ניעדערלאגע געדראנגט ווערדע. וואהל ווירד, גאטט זיי דאנק, דיא אויסזיכטען יעטצט פריעדליכער, אונד איך קאנן פערזיכערן, דאסס דיא פארלייפיגען שריטטע צור אויפהעבונג דעם פפערדע-אויספוהר-פערבאטעס, זאבאלד דיעזע מאגליך איזט, זייטענס דער רעגירונג בערייטס געשעהען זינד. וויר דירפען אונז אבער ניכט דער געפאהר אויסזעטצען, וועלכע אין פאלגענדעם בעשטעהט: דאס פפערדע-אויספוהר-פערבאט איזט הייטע נאך איבעראלל אין קראפט; ווענן וויר דאסזעלבע אויפהעבען, ווירד דיא גאנצע וועלט איהרען פפערדע-בעדארף פאן אונז דעקקען אונד וויר זעלבסט קאננטען דאנן, ווענן עס נאטה טהוט, ניכט איבער דאס נעהאריגע מאטעריאל פערפיגען. ווענן דיא פריעדליכען פערהאלטניססע אויפרעכט בלייבען, קאנן דאס פערבאט אין קורצער צייט אויפגעהאבען ווערדען.

אבגעארדנעטער קענגל ערקלערטע זיך מיט דיעזער אנטווארט צופריעדען אונד דאס הויז נאהם דיעזעלבע צור קענטניס.

* * *

גלייך וויא ווינערצייט אים אונגארישען, גיבט יעטצט אויך אים אסטערייכישען אבגעארדנעטענהויזע דיא בארשעט-דעבאטטע דען אנטיסעמיטען צור איסערונג איהרעס יודענהאססעס אנלאסס. אין פאריגער נומער האבען וויר פאן דען איסערונגען דעם אנטיסעמיטישען אבגעארדנעטען ריטטער פ. שאנערער נאטיץ גענאממען. דיעזען איסערונגען איזט נון דער דייטשליבעראלע אבגעארדנעטע דער שטאדט טשערנאוויטץ, אוניווערזיטעטספראפעססאר דר. טאמאשטשוק, אין דער פרייטאגס-זיטצונג ענטגעגענגעטרעטען. ער זאגטע: „דיא רעדע דעס הערן פ. שאנערער וואר איהרעם גאנצען אינהאלטע נאך דארויף בערעכנעט, פיר אללע מענשליכען פעהלער אונד אונגליקקספאללע דען ליבעראליסמוס אונד דיא יודען פעראנטווארטליך צו מאכען. מענשען, וועלכע אירגענד איין געהיימעס מיטטעל מארקטשרייעריש אנפרייזען, האבען איממער איינע אנהאנגער געפונדען. עס איזט דאס יא זא בעקוועם אונד מאן ברויכט דאצו זא ווענינ געדאנקען (ליידע הייטערקייט), אים פיר אללע מאגליכען איבעל איינע איינציגע אורזאכע צו נעננען אונד איינע איינציגע מעדיצין צו פערשרייבען (ערנייערטע הייטערקייט). אלס איך דיא רעדע געהארט האבע, ערינגערטע איך מיך אן יענע צייטונגס-אנאנסען, וועלכע מעהרערע קראנקהייטען אויפצאהלען אונד וואו עס דאנן אם שלוססע הייסט: דאס איינציגע בעוואהרטע מיטטעל דאגעגען איזט דארט אונד דארט צו האבען. היער פאלגט דיא אדרעססע, דיא דיעסמאל: רעדאקציאן דער ‚אונפערפאלשטען דייטשען ווארטע*)' לויטען קאננטע. (אנהאלטענדע שאללענדע הייטערקייט). — אבג. טאמאשטשוק שפראך דאנן פאן דען פערדיענסטען דעס צייטונגס-וועזענס אונד פאן דער הייטיגען פערדערבטהייט, וועלכע מאן אין דיא הערצען דער יוגענד פערפפלאנצט, דער מאן דאס גיפט דעס האססעס, דעס נידעס אונד דער לייזענשאפט איינאימפפט. געגען דיעזע פערדערבטהייט אנצוקאמפפען, איזט היילינע אויפגאבע דער פאלקספערטרעטער (לעבהאפטער בייפאלל.) דער הערר אבגעארדנעטע גלויבט, נאטט וייסס וואס דאמיט געזאגט צו האבען, אינדעם ער אויסריעפט: ‚דער אנטיסעמיטיסמוס קעהרט זיך ניכט געגען דיא רעליגיאנס-איבערצייגונג, זאנדערן געגען דיא ראססע, געגען דען שטאמם'. איזט דען ניכט דער ראססענהאסס נאך ענטווירדיגענדער, אלס דער רעליגיאנס-פאנאטיסמוס? וויעפיעל אונגליקק דיעזער אויך אנגעריכטעט, זא ענטשפרינגט ער ווענינסטענס איינער טיעף וואורצעלנדען איבערצייגונג; אבער דער ראססענהאסס ענטשפרינגט נור דעם נייד אונד דעם אונפערשטאנד (לעבהאפטער בייפאלל.) איך האבע יעדאך פאר דעם אנטיסעמיטיסמוס קיינע זארגע, ער איזט דער טריעב בעליעבטער יעדער ריקקשריטטליך ווירקענדען רעגירונג; דער ליבעראליסמוס ווירד דיעזע איבערווינדען; אונד ווירד איינמאל דיא זאננע אויפגעגאנגען זיין, דאנן ווירד אויך דער נעבעל אונד דונסט דעם אנטיסעמיטיסמוס פערשוואונדען זיין" (לעבהאפטער בייפאלל לינקס.)

*) דיעזען טיטעל פיהרט דיא פאן שאנערער הערויסגעגעבענע אנטיסעמיטישע צייטשריפט.

אין דער פארגעסטריגען זיטצונג מעלדעטע זיך דער אנטיסעמיטישע אבגעארדנעטע נאציאנאל-פראפעססאר טירק צו איינער ‚טהאטזאכליכען בעריכטיגונג', וואביא ער אויף טאמאשטשוק לאזצאג. ער זאגטע: „דער העפטיגע איינפאלל געגען אונזערע (דיא אנטיסעמיטישע) פארטהייא לאסט אונז קאלט. אבער דער הערר אבגעארדנעטע האט אונזערע נאציאנאלע יוגענד בעליידיגט, אינדעם ער זאגטע, דאסס וויר דיעזעלבע פערפיהרען. וואללען זיך אונזערע שטודענטען איהרע נאציאנאלען אידעאלע פיעלליכט אין טשערנאוויטץ האלען? (רופע: ‚צור זאכע!' — דער פרעזידענט ערמאהנט דען רעדנער, נור צור זאכע צו שפרעכען.) דער הערר אבגעארדנעטע האט זיך וואהל געקראנקט געפיהלט, דאסס אונזערע יוגענד אנטיסעמיטיש געווארדען איזט; דא מאכטע איך איהם דען ראטה געבען, וועניגסטענס יידישע שטודענטען, וועלכע אין וויען מעדיצין שטודירען אונד אונזערע דייטשען שטודענטען אויף שריטט אונד טריטט בעלעסטיגען, מיט נאך טשערנאוויטץ צו נעהמען."

דאס בארשעט פאן דעם וואהרענד דער דעבאטטע פיעל וועניגער אלס פאם טשעכענהאסס, פאן דייטשענפערפאלגונג אונד פאם אנטיסעמיטיסמוס דיא רעדע וואר, ווארדע שליסליך אים אללגעמיינען אנגענאממען. דיא איינצעלבעראטהונג האט הייטע בעגאננען.

צור טאגעסגעשיכטע.

איינע פאריזער דעפעשע פאן פרייטאג, 29-טען אפריל, 9 אוהר אבענדס מעלדעט קורץ: „שנאבעלע ווארדע הייטע נאכמיטטאגס פרייגעלאססען." טעלעגראממע אויס בערלין פאם זעלבען טאגע בעזאגען, דאסס דיא פערהאפטונג דעם בעלאגערונגסצושטאנדעס איבער עלזאס-לאטהרינגען צור אבוועהר דער לאנדעספערראטהערישען פערשווארונגען בעשטיממט בעפארשטעהע; וואס דיא פריילאססונג שנאבעלע'ס אן דער געשטאלטונג דער דייטש-פראנצאזישען בעציעהונגען פיעלליכט גינסטיג ערשיינען לאססען קאננטע, דאס טראגט דיא פערהאפטונג דעם בעלאגערונגסצושטאנדעס איבער דיא ביידען עהעמאליגען פראנצאזישען פראווינצען צור פערשלעכטערונג דיעזער בעציהונגען ביי. דיא „נארדדייטשע אללג. צייטונג" זאגט: עס זייא צוואר זיכער, דאסס שנאבעלע אויף דייטשעם באדען פערהאפטעט ווארדען זייא, דא דיעס יעדאך געשאה, אלס ער פאם דייטשען גרענצקאממיסאר גויטש צו איינער אמטליכען בעשפרעכונג איינגעלאדען ווארדע, האבע קאיזער ווילהעלם זיינע פריילאססונג פערפיגט. — שנאבעלע איזט פארגעסטערן אין פאריז איינגעטראפפען, וואָ דיא רעגירונג פארזיכטסמאסרעגעלן טרעפפען מוססטע, דאמיט איס דיעזעם אנלאססע קיינע דייטשפיינדליכען דעמאנסטראציאנען פעראנשטאלטעט ווערדען. עס הייסט, דאסס דער פריי-געלאססענע קאממיסאר פענזיאנירט ווערדען ווירד. — דאס פאריזער בלאטט „פראנס" פעראפפענטליכט איינע סובסקריפציאן צום אנקויף איינעס דיאמאנט-קרייצעס פיר שנאבעלע.

* * *

דיא בארשעט-קאממיסיאן דעס דייטשען רייכסטאגעס האט דיא רעגירונגספארלא-

פאלגטער אבדוקציאָן נאָך אם זאמסטאג נאכטס בע-ערדיגט. ער הינטערלאָסט איינע וויטווע מיט פיער אונמינדיגען קינדערן אין דען דירפטיגסטען פער-האלטניססען.

* (רוססישע קריעגספארבע-רייטונגען.) אויס וואַרשוי ווירד טע-לעגראפירט: אין דען גארניזאָנען דעס ווארשויער גענעראל-גובערנעמענטס אונד אים געביעטע דעס קיעווער גובערנעמענטס ווערדען טרופפען פעראיי-ניגט, וועלכע אים דאָן- אונד וואלגא-קאָזאקען בע-שטעהען. מאן דייטעט דיעזע מיליטאַרישע מאסרע-געל האלבסט קריעגעריש.

* (וועגען שנאבעלע) ווארדע אין פאריז דיעזע וואָכע דיא אויפפיהרונג איינער אפּער פעראייטעלט. עס זאָללטע דיא אָפּער „לאָ-הענגרין" דעס בעקאַנטען דייטשען (אונד געבענביי־א געזאגט יודענפיינדליכען) קאָמפּאָניסטען ריכארד וואַגנער אויפגעפיהרט ווערדען. צו דערען ערסטער פארשטעללונג דיא גראָסטען פארבערייי-טונגען געטראָפּפען וואורדען. דא קאם דיא פער-האפטונג שנאבעלע'ס דורך דייטשע פאָליציסטען דאַצווישען, וועלכע אונטער דען פראנצאָזען איינע גראָסע אויפרעגונג געגען אללעס, וואס דייטש איזט, ערציינגטע. מאן פלאנטע, דיא ערסטע אויפפיהרונג דער דייטשען אָפּער צו איינער גראָסען דעמאָנ-שטראציאָן געגען דייטשלאנד צו בענוטצען. אום דעם פארצובייגען, פעראנלאסטע דיא בעהאָרדע דיא דירעקציאָן דעס אָפּערנטהעאטערס, דיא „לאָ-הענגרין"-פארשטעללונג ביז צו איינער בעססערען געלעגענהייט צו פערשיעבען.

* (איינע שוועסטער שנאבע-לע'ס), דעס פראנצאָזישען גרענצקאָממיססאַרס, פאָן דעם וויט איינער וואָבע גאנץ איירָאָפּא שפּריכט, וואָהנט זייט דעם יאהרע 1877 אין בודאפעסט, וואָ זיא פראנצאָזישע שפּראַכלעקציאָנען ערטהיילט.

* (אונטער דעם נאמען גראף וועגקהיים) האט זיך איין האנדלונגסקאָממי, נאמענס לאַדיסלויס גאָלדבערגער, אין בודאפעסט קרעדיט צו פערשאפּפען געוואוסט. ער קליידעטע זיך האָבעלעגאנט, טראט אלס „האָרעט-וואָבטמייסטער גראף וויקטאָר וועגקהיים" אויף אונד וואוסטע זיך זאָגאר, אין האָהע מיליטאַרישע קרייזע איינגאנג צו פערשאפּפען. שליעסליך האט ער זיך פערראטהען אונד ער זאָללטע פערהאפטעט ווער-דען. ער ענטצאָג זיך יעדאָך דיעזער אונאנגענעהמליכ-קייט דורך ראשע פלוכט אונד נון ווירד ער שטעקק-בריעפליך פערפאָלגט.

* (פירכטערליכע שטירמע אין אמעריקא.) פערוויסטענדע ווירבעל-ווינדע האבען מעהרערע אמעריקאנישע געביעטע היימגעזוכט. דיא שטאדט פרעסקאָטט (קאנ-זאס) וואורדע פאָן דעם פירכטערליכען שטורמע גאנצליך צערשטאָרט. אין אנדערען אָר-טען וואורדען פיעלע הייזער ארג בעשאַדיגט. פינפציג מענשען וואורדען גע-טאָדטעט אונד מעהרערע הונדערט פערלעטצט. וויא פיעל פערמאָגען דאביי צו גרונדע געגאנגען איזט, דאפאָן האט מאן נאָך גאר קיינען בעגריפף.

* (אויס גאלסעטש) ווערדען וויר ער-זוכט, אונזערע לעטצטע נאָטיץ איבער דאס דאָר-טיגע יידישע שולוועזען דאהין ריכטיגצושטעללען, דאסס דיא פאָם געמיינדעפאָרשטעהער הערען דר. שווארץ אינס לעבען גערופענע אנשטאלט קיי-נע פאָלקסשולע, זאָנדערן איינע תלמוד תורה-שולע ווייא.

פרענומעראציאָנס-איינלאדונג.

וויר ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנטען, דערען פרענומעראציאָנס-טערמין אם 1-טען מאי צו ענדע געהט (וואס גאנץ דייטליך אויף איהרער „אדרעסס-שלייפע" אנגעצייגט איזט), איהרע פרענומעראציאָן גיטיגסט צו ערנייערן, דאמיט דיא ווייטערע פערזענדונג דער בלאטטער קיינע שטאָרונג ערליידע. —

איך ביטטען וויר, דיא אדרעססע דייטליך וויא פאָלגט אנצוגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

האָכשטראסע נוממער 1. בודאפעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

וויר ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומע-ראנטען אונד פריינדע, זיך מיט איהרען צושריפטען דירעקט אן אונזערע רעדאקציאָן צו ווענדען.

☛ נייא איינטרעטענדע פראַנומעראנטען ערהאל-טען דיא שאָן ערשיענענען טהיילע דער

געשיכטע דער נייערען צייט

נאכגעזענדעט,

אונד אויף פערלאנגען דיעיעניגען נוממערן, אין וועלכען דאס **לאנדשטורמגעזעטץ** ערשיענע איזט.

פערנער ערהאלטען זאַממטליכע פ. ט. אבאָנ-נענטען אינזערעס בלאטטעס דאס

נייע געווערבעגעזעטץ אונד שאנקרעגאלע

צוזאממען, נאכדעם לעטצטערעס אבגעשלאָס-סען זיין ווירד.

לאָטטאָציעהונג פאָם 27 טען אפּריל 1887.

הערמאנגשטאדט	51	35	13	39	25
פּראג	69	60	43	85	87
לעמבערג	79	39	86	13	67

געשאפטסבעריכט.

געטריידע-געשאַפט. ווייצען וואר נעסטערן פיעל צו מארקטע געבראכט. דיא קויפלוסט וואר שוואך, פרייזע אונפעראַנדערט.

ווייצען, טהייס- 200 מעטער' ,81 קילאָגראמם 9.55 גולד. 300 מעטערצענט' 80.5 קילאָ 9,55 גולדען. 200 מעטער-צענטנער ,80 קילא. 9.50 גולדען. 600 מטצ' ,81 ק. 9.60 גול. 100 מטרצ' 78.5 קילאָ' 9,45 גולדען פעסטער-בארען 100 מעטערצענ. ,80 קילאָ 9.50 גולד, דעטטאָ 200 מעטער-צענ' ,79 קילאָ 9.35 גול. באטשקער 1100 מעטערצענ' ,77 קילא' 9.40 גולדען, ווייסענבורגער 580 מעטערצ' 77.5 קילאָ 9,40 גולדען — (אללעס פער 3 מאָנאטע.)

קאָרן 6,70 — 6.90 גול.

גערסטע, פוטטער-וואארע 6,55 — 6,65 גולד.

קוקורוץ 5,70—5.,75 גול.

האפער. 6,15 — 6,40 גול.

טערמינע-געשעפט. ווייצען פער הערבסט 8,21—8.23 גולד. האפער פער הערבסט 6,02—6 04 גול. קוקורוץ פער מאי-יוני 1887, 5.73—5.75 גולד.

שפּירימוס. נייע מעטהאָדע, אים קליינען 25.75 פל., אים גראָסען 25,25 גולד. אלטע מעטהאָדע, פרעססהעפע שפּירימוס 28.75—28.25 גול. אללעס פער 10,000 ליט.-פרצ.

פעסטער שלאכטפיעה-מארקט. בייא דעם אם 23-טען ד. מ. היער אין פעסט אבגעהאלטענען וואָכענמארקטע וואורדען 4260 שטיק גראָס- אונד קליין-פיעה צו מארקטע געבראכט. היערפאָן וואורדען פער-קויפט: 58 שטיק שטיערע, פער פאאר פאָן 90 ביז 210 גולדען. — 1051 אָכסען דאס פאאר פאָן 190—380 גול, 950 קיהע, דאס פאאר פאָן 140—200 גול' — מעלק-קיהע דאס שטיק פאָן 80—210 גול' 106 שטיק ביפפעל, דאס פאאר פאָן 120—205 גול. 892 שטיק קעלבער דאס שטיק 7,50—25,50 גול'. 490 שטיק לעממער דאס פאאר פאָן 4.50—6,50 גול. פרייזע פער 100 קילאָ: אָכסענ-פלייש 45—50 גולדען. קוה-פלייש 40 — 45. גילד. קאלב-פלייש — — גולד. אונד ביפפעל-פלייש 38—41, גולד.

ווינער פרייזע.

ווייצען, פער מאי-יוני 9.50—9,55, פער הערבסט 8,54 — 8,59 גול. (אללעס פער 3 מאָנאטע.)

קאָרן (נייא), אונגארישעס 70—73 קילאָ 6 87—6.95 גול. פער מעטערצ'.

קוקורוץ אלטער 6,12—6.17 גולדען.

האפער אונגארישער 6,15 — 6,20 גילדען פער מעטער-צענטנער.

שפּירימוס 25,75—25,87 גולד. פער 10000 ליטער פערצענט.

ריבאָל 25,75—27,50 גולד. פער מטרצ'.

הערויסגעבער או. פעראנטוואָרטליכער רעדאקטאָר

מ. סאבאָלטשי.

קורז-טאבעללע פאָם 28 אפּריל

לאָזע.

לאָזע		fl.	kr.
1854-ער 4-פּראָצענטיגע שטאאטס-לאָזע		128	—
1860-ער גאנצע		135	—
דעטטאָ פינפטעל		136	—
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען		165	50
דעטטאָ	50	164	—
אונגארישע פּרעמיענלאָזע צו 100 גולד.		119	—
טהייסטהאל-לאָזע		124	25
קאָסא רענטענשיינע		55	—
טירקען-לאָזע		18	25
קרעדיט-לאָ		170	25
קלארי-לאָז		43	50
ראַאב-גראַצער פּאראָטס-לאָזע		114	—
אינזבריקער-לאָזע		20	50
קעגלעוויטש-לאָזע צו 10 גולד.		22	50
קראַקויער לאָזע	20	17	40
אָפנער לאָזע	40	47	75
פאלפי לאָזע	40	43	50
[illegible]		42	50
רודאלף לאָזע	10	19	50
סאלם לאָזע	20	55	50
זאלצבורגער לאָזע	10	22	75
סט.-גענאָאס לאָזע	40	55	--
סטאַניסלוי-לאָ	20	26	25
טריעסטער לאָזע	100	137	50
דעטטאָ	50	68	—
וואלדשטיין-לאָזע	20	31	80
ווינדישגרעץ	20	42	—
[illegible]		124	50
[illegible]		31	50
אונגאר. ראָטהענקרייץ-לאָזע		9	50
[illegible]		14	—

ווערטה-פאפּיערע.

ווערטה-פאפּיערע		kr.
אונגארישע גאלדרענטע צו 4 פּראָצענט.	101	50
דעטטאָ	—	—
עסטערר־ייכישע . . שטייער-פרייה	88	80
אונגארישע פאפּיער-רענטע	88	20
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	105	75
טעמעשווארער באנאטער	105	75
זיעבענבירגער	105	35
גאליצישע	105	20
באהמישע	109	—
קראָאטישע אונד סלאוואָנישע	105	25
אוננאר. אייזענבאהן-אנלעהען	152	75
וויינצעהענט-אבלעזונגס-אָבליגאציאָנען	100	--
אוננאר. היפאָט.-ארבעליאל-אָבליגאציאָ-נען פיר 100 צו 5%	98	75
אוננאר. גרונדענטלאסטונגס אָבליגאציאָנען	103	50
אוננאר. באָדענקרעדיט-אינסטיטוט 5%	101	75
אלפעלד-פיומאנער באהן	191	50
אוננאר.-גאליצישע אייזענבאהן צו	179	50
אוננאר. נארד-אָסט-באהן	176	—
אוננאר. וועסטבאהן	175	—

געלד-קורז.

געלד-קורז		
זילבער אושיא		—
דוקאטען	5	93
עסטערר.-אונ. 8 גולד. גאלדשטיק	10	01
דייטשע רייכסבאנקנאָטען	62	25
20 מארק-שטיקע	10	09
רוססישע אימפעריאל	10	12
רוססישע פאפּיער-רובעל	1	12

פּרוכט- אונד מעהלפּרייז-טאבעללע.

ווייצען	קוואליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגראמם
נאָרדאונגארישער	75	—.— —.—
" "	76	.— —.—
" "	77	9.— — 9,05
" "	78	9.10— 9.15
" "	79	9.15— 9,20
" "	80	9.25— 9.30
" "	81	9 30 — 9.35
פעסטער-באָרען	76	—.— — .—
" "	77	8.10 - 9.15
" "	78	9.20— 9.25
" "	79	9.25— 9.30
" "	80	9.30— 9.35
" "	81	9.40— 9.45
" "	—	.— — .—
ווייסענבורגער	75	—.— — .—
"	77	9,— — 9.05
"	78	9,05— 9.10
"	79	9.10— 9.15
"	80	9.20— 9,25
"	81	9.35— 9.40
"	—	.— — .—
טהייס	75	—.— — .—
"	76	—.— —.—
"	77	9.10 – 9.15
"	78	9.20 – 9.25
"	79	9.30 – 9.30
"	80	9.35 – 9.35
"	81	9,40 – 9 45

ריכטע	קוואליטעט פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגראמם
קאָ (אלט)	72—70	6.90— 6.65
נערס פוטער.	60	6.55— 6.30
" מאלץ	62	8.15— 6.90
האפער	41	6.90— 6.50
קוקורוץ באנאט.	75	6.30— 6.25
דעטטאָ אנדערער	73	6.55— 6.50
הירזע	—	— — —

טערמינ-פּרייזע			פער 100 קילאָגראמם
ווייצען	פער הערבסט		—.—
"	" פריה-יאהר		9.07
"	"		—.—
קוקורוץ	" יוני 1886		6.16
גערסטע	"		—.—
האפער	" פריה-יאהר		—.—
"	" הערבסט		6.67
רעפּס	" אויג.-סעפּ.		9.75

זאכמעהל

זאכמעהל		fl.	kr.
נוממער	0	16	30
"	1	15	80
"	2	15	40
"	3	15	—
"	4	13	90
"	5	13	50
"	6	13	20
"	7	13	00
"	8	12	00
"	8½	10	80

דער זאק צו 100-קילאָגראמם מיט זאק פרייע באהן

	fl.
שפּירימוס אלטע מעטהאָדע פרעססהעפע קארטאָפעל	28 —
" נייע	25 —

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI.

Budapest 1887, Druck von Sam. Markus, Andrássystrasse Nr. 12.

ספרדישע. די געמיינדע האט צוויא שולען אונטער דען נאמען „קהלת ישרון" אונד „מגן דוד". ערסטערע שולע צערפאללט אין צוויא אבטהיילונגען אונד ווירד פאָן 70 ערוואכסענען קנאבען אונד 130 יינגערען קנאבען אונד מאדכען בעזוכט. זעכס לעהרער אונטעררינכטען אים העבראישען אונד אין רעליגיאנסוויססענשאפטען אונד עלף אין אנדערען וויססענשאפטען. די אונלאנגסט אין געגענווארט דעס וויצעקאניגס אבגעהאלטענע פריפונג איזט גלאנצענד אויסגעפאללען. די אנדערע שולע, „מגן דוד", איזט פיר ארמע אונד וואיזען. עס ווערדען דארין 80 קינדער אונטעררינכטעט אונד בעקאסטיגט. אין דיעזער שולע אונטעררינכטען פיער לעהרער.

* (יונגען מאיעסטאטסבעליידיגונג.) בעגאנן אם זאמסטאג אין לעמבערג די שלוספערהאנדלונג געגען דען וואכטער דער קארל לודוויג-באהן מיכאעל פאנקיעוויטש, איבער דעססען פערהאפטונג וויר זיינערצייט בעריכטעט האבען. דעם אנגעקלאגטען ווירד אייך געפאהרליכע דראהונג צור לאסט געלעגט. אין אנוועזענהייט פיעלער לייטע זאגטע ער אין איינעם ווירטסהויזע: „דער צאר איזט דער בעסטע מאנארך. באלד ווערדען די רוססען אין גאליציען איינמארשירען; דאנן פאללען וויר איבער די יודען אונד פאלען הער, אום זיא צו מאסאקרירען." די פערהאנדלונג ווירד געהיים דורכגעפיהרט. דער אנגעקלאגטע זאוואהל, אלס אייך מעהרערע פאן דער פערטהיידיגונג פארגעלאדענע צייגען געבען ביים פערהאר גאנץ אפפען איהרעם האססע געגען יודען אונד פאלען אויסדרוק.

* (צור שחיטה-פראגע אין דייטשלאנד.) אין אונזערער פריטאגנוממער מעלדעטען וויר קורץ, דאסס די פעטיציאנסקאממיסיאן דעם דייטשען רייכסטאגעס זיך פיר די בייבעהאלטונג דער יידיש-ריטועללען שלאכטונגסמעטהאדע ערקלארט האבע. דיעזע ווערעהאלט אין אונזערעם בלאטטע ערוואהנטע אנגעלעגענהייט האט פאלגענדען זאכפערהאלט: דער „פערבאנד דייטשער טהיערשוטצפעראיינע", אין וועלכעם דאס אנטיסעמיטישע עלעמענט ניכט צום גערינגסטען טהיילע פערטרעטען איזט, האט דעם דייטשען רייכסטאגע איינע ביטטשריפט איבערריכט, אין וועלכער דערזעלבע געבעטען ווירד, אין געזעטץ געגען די שחיטה צו שאפפען, וועלכע — נאך מיינונג דיעזעס פערבאנדעס — איינע טהיערקוואלעריי זייא. דיעזע ביטטשריפט ווארדע דער פעטיציאנסקאממיסיאן דעם דייטשען רייכסטאגעס צור בעריכטערשטאטטונג צוגעוויעזען. די ארטהאדאקסע דייטשע יודענהייט בליעב ניכט מיססיג: בעזאנדערס וואר עס ראבבינער דר. הילדעסהיימער אין בערלין, וועלכער איינען שטורם פאן געגענפעטיציאנען פערשיעדענער געמיינדען פעראנלאססטע. עס ווארדען דער קאממיסיאן גוטאכטען דער בעריהמטעסטען קאפאציטאטען איף טהיעראַרצטליכעם געביעטע אונטערברייטעט. איף גרונד דיעזער גוטאכטען האט נון די קאממיסיאן ענטשיעדען, דאסס די מיינונג דער טהיערשוטצפעראיינע פאלש זייא, דאסס דאס יידישע-שלאכטען קיינע טהיערקוואלעריי בעדייטע, אונד דאסס דאהער קיין גרונד צום געזעטצליכען איינשרייטען פארליעגע. דיעזען בעשלוסס האט די קאממיסיאן איינשטיממיג געפאססט, וואביי זיא בעטאנטע, דאסס איהר אורטהייל זיך איף די דורך די וויססענשאפטליכען גוטאכטען געוואננענע איבערצייגונג גרינדע. דיעזע אנגעלעגענהייט ווירד נאך פאר דעם רייכסטאגע צור אפפענטליכען פערהאנדלונג געלאנגען, דעססען מאיאריטאט זיך האפפענטליך דעם אורטהיילע דער קאממיסיאן אנשליעסען ווירד.

* (אויס יאפפא) ווירד געשריעבען: „דורך די געווערבטהאטיגקייט דער היער אים לויפע דער לעטצטען יאהרע איינגעוואנדערטען איזראעליטען האט זיך האנדעל אונד אינדוסטריע דעם היעזיגען ארטעס איינעם בעדייטענדען איפשוואונגע צו ערפרייען. די פאן יודען בעטריעבענע פאבריקאציאן פאן אליוענאל אונד די דאמפפמיללערייא, וועלכער זיא זיך עבענפאללס ווידמען, זינד אין ערפרייליכעם איפבליהען בעגריפפען."

* (יידישע ארצטע אין נעוויארק.) אין דיעזער אמעריקאנישען שטאדט גיבט עס ניכט וועניגער, אלס 2000 ארצטע, פאן וועלכען 900 יודען זינד.

* (אויס דער פערהאנדלונג געגען די צארס-אטטענטאטער) ווירד אויס פעטערסבורג פאלגענדעס מיטגעטהיילט: די זעהר יונגען אנגעקלאגטען טראטען ביים פערהארע זעהר מאננהאפט איף. קיינער פאן איהנען מאכטע אויך נור דען פערזוך, די שולד צו לייגנען; אללע ערקלארטען זיא, דען מארדפערזוך געגען דען צארען אלס ניהיליסטען אונטערנאממען צו האבען. אין איניווערזיטאטס-שטודענט, וועלכער וועגען גראססען פלייסעס אונד בעסטער איפפיהרונג מיט דער גאלדענען מעדאיללע דעקארירט ווארדע, אנטווארטעטע איף די פראגע דעס פרעזידענטען, אב ער נאך ווייטערע מיטשולדיגע קעננע: „יא, אבער איך ווערדע זיא אונטער קיינער בעדינגונג פערראטהען." — פרעזידענט: איינער איהרער פריינדע אונד מיטשולדיגען האט זיך אינ'ס אויסלאנד געפליכטעט. ווער האט איהם דאס געלד צור רייזע געגעבען? — אנגעקלאגטע: איך טהראט עס; איך האבע מיינע גאלדענע מעדאיללע פערקויפט. — פרעזידענט: ווארום האבען זיא זיך ניכט געפליכטעט? — אנגעקלאגטער: איך ווילל ליעבער פיר די דורך מיך פערטרעטענע זאכע שטערבען." — פרעזידענט: האבען זיא די באמבען פערגיפטעט אונד וואוסטען זיא, וואס זיא דאמיט געטהאן האבען? — אנגעקלאגטער: געוויסס וואוסטע איך עס, זאנסט האטטע איך עס איבערהויפט ניכט געטהאן. — אין דיעזער ווייזע אנטווארטעטען אויך אללע איבריגען אנגעקלאגטען.

* (דער פאלשע גראף וויענקהיים) וועלכער — וויא וויר אם פרייטאג בעריכטעטען — איינענטליך לאדיסלויס גאלדבערגער הייסט, 21 יאהרע אלט איזט אונד דען גראפענטיטעל צור פעראיבונג פאן שווינדעלייען זיך בייגעלעגט האטטע, ווארדע נעהליך אין ערלוי פערהאפטעט, וויא ער אלס „גראף דענגענפעלד" איפטראט. די פאליצייא האטטע גראססע מיהע, ביז זיא איהן איפפינדיג מאכטע. הייטע טראט ער אין סעגעדין, מארגען אין פרעסבורג, איבערמארגען אין ניהייזעל או. ז. וו. איף, וויא ער זיך איבעראלל איף זיינען גראפענטיטעל געלד פערשאפפטע. איבער זיין איפטרעטען אין ניהייזעל ווירד פאלגענדעס בעקאננט: אם 26-טען אפריל אבענדס זאססען דער בירגערמייסטער, דער בעצירקסריכטער אונד דער קאנציליסט נאטאר פאן ניהייזעל אים גאסטהויזע בייזאממען, אלס איהנען דער קעללנער מעלדעטע, גראף וויקטאר וויענקהיים זייא זאעבען אנגעקאממען. דער „גראפליכע" גאסט קאם באלד אינ'ס שפייזעצימער אונד שטעללטע זיך דען ערפרייטען העררען פאר. אים לויפע דעס געשפראכעס ליעס ער זא וועניגער-פענד די איסערונג פאללען, דאס ער זיינע ברייפטאשע מיט איינעם גראססערען בעטראגע פערלארען האבע אונד 200 גילדען בענאטהיגע, ביז מארגען, ביז צור אנקונפט זיינעס סעקרעטארס. מיט פערגניגען בארגטע דער נאטאר די סוממע הער. שפאטער מאכטען די העררען מיט דעם גאסטע איינען רונדגאנג דורך די שטאדט. דאנן גינג דער „גראף" איף זיין צימער, אום זיך אומצוקליידען אונד באט דען ריכטער, מיט איהם צו געהען. אלס ביידע אלליין וואָרען, באט דער גאסט דעם ריכטער פלאטץ אן, צאג איינען רעוואלווער אונד ריעף: „טויזענד גילדען, אדער איך ערשיעססע זיא!" דער געאנגסטיגטע האטטע נור 340 גילדען בייא זיך

פאָלליעטאָן.

צערשטאָרטעס פאמיליענגליקק.

(וואהרע בעגעבענהייט אויס דעם רוססיש-יידישען לעבען.)

(22-טע פארטזעטצונג.)

„נון לעגט אייך שלאפען, ברידער," שפראך דער דאָקטאָר; — „איך ווער וואָללען זאָנליך פאַרטגעהען. דא האבען זיא נון אייך פאַיסאַנ'קי קעננען געלערנט," פוהר ער פאָרט, צו מיר זיך ווענדענד.

וויא קאמען זיא אבער צו איינזערעם אלטען?

„זעהר איינפאך," ענטגעגנעטע דער דאָקטאָר. „זיא דיענטען צופאללינג היער, דער אלטע זאה זיא אָפט, ערפוהר איהרע געשיכטע אונד אויס מיטגעפיהל שטאנד ער איהנען נאך קראפטען בייא. די בעראידע וואר איהם צוגעטהאן; ער ליעד באלד דען איינען, באלד דען אנדערן, באלד אללע אן פעסטטאגען צו זיך. אייך געלד פערטהיילטע ער מאנכמאל אונטער זיא; איהר וויססט, דאסס ער אם געלדע קיינען מאנגעל ליטט. אונד פאלגליך וואר ער פיר זיא איין פאטער אין פיעלען בעציעהונגען. אלס ער קראנק ווארדע, קאמען זיא העריבער אונד טרוגען זאָרגע פיר איהן, וויא איינע זאהנע. ער באט, דאסס מאן איהן ניכט אינס מיליטאר-קראנקענהויז ברינגען מאגע. דער אבערסט בעאבזיכטיגטע זיינע ביטטע; ער שיקקטע זאגאר דען מיליטאר-ארצט אונד בעזוכטע איהן צוויי מאל זעלבסט. ער לאָבטע די יונגען לייטע, דאסס זיא דען אלטען קאמעראדען ניכט פערליעססען אונד איהר אייפער ווארד פערדאפפעלט. זא וואר עס שאן בייא מיינער אנקונפט. אונד זא פיהרען זיא פאָרט, זיך צו פערהאלטען, ווידעם איך העריקאם אונד די שטעללע דעס מיליטאר-ארצטעס איבערנאהם."

דער אלטע ווענדעטע וואהרענד אונזערער אונטערהאלטונג דאס געזיכט צור וואנד הין.

„וויר קאננען פארטגעהען," שפראך דער דאָקטאָר, איינינ מאל נאך דעם קראנקען הינבליקקענד אונד דעססען אטהעם בעלויישענד. „ער שלאפט. קאממט נאך מיינער וואהנונג, זא איזט ניכט פערנע. איהם איזט שלאף נאטהיג." — וויר גינגען.

5.

איך וויינשטע מיט אונגעדולד צו ערפאהרען, וואס אויס דער טאָכטער דעס שטראפנאַי געווארדען זייא, אבער וואגטע ניכט דען דאָקטאָר מיט פראגען צו בעלאסטיגען, דא איך זאה, דאסס ער זיך שמערצליכען געדאנקען איבערליעסס. אבער אלס וויר אין זיינער וואהנונג אנקאמען אונד אונז איף דען דיוואן געזעטצט, בעגאנן ער זעלבסט מיר דאס צו ערצאהלען, וואריבער איך צו פראגען מיך ניכט ענטשליעססען קאננטע.

„איך האבע אייך ערסט פערשפראָכען, פאן דעם לעטצטען אונגליקק דעס טאָכטערס צו ערצאהלען," שפראך דער דאָקטאָר. „דאס וויל איך יעטצט; איהר מיסט זיינע יאממערפאללע געשיכטע ביז צו ענדע וויססען. אייך איזט בעקאננט, וויא זיינע פרויא אונד זיינע אלטערע טאָכטער איהן שאָן העריינגעבראכט האטטען, וויא ערסטערע שטארב, אלס זיא איהרען מאנן מיט געשארענעם הויפטע אין דעם זאלדאטענמאנטעל ערבליקקטע, אונד די אנדערע, די אלטערע טאָכטער, זיינע פערלאָבטע, פערפיעל אין וואהנזינן."

יא, דאס איזט מיר בעקאננט, ערווידערטע איך.

„אויך דיעס, דאסס דיעזע טאָכטער, נאכדעם זיא מעהרערע מאנאטע אין שטיללער אונד פרידליכער גייסטעסצעררישונג, די וויר ארצטע אלס פאטואיטאס (fatuitas) בעצייכנען, צוגעבראכט האטטע, אונטער פרעמדען האנדען אים שפיטאלע יענער גובערניאלשטאדט שטארב."

יא, דער אלטע זאגטע דאמאלס, ער האבע נאכריכט פאן איהרער קראנקהייט, אונד וויינשטע איהר רעכט באלד דען טאָד. דער ארמע פאטער!

מיין פריינד טראקקנעטע זיך די טהראנען, וועלכע אויס זיינען איינגען העראבקאמען, אונד שטעללטע זיינע שווארצען לאָקקען.

„זאגטע ער אייך, וויא איהן זיינע יינגערע טאָכטער פערליעס?" פראגטע ער.

ער זאגטע, דאסס מאן זיא איינער אלטען פערוואנדטען איבערגאב, אום דיעזעלבע צו בעאויפזיכטיגען אונד בייא איהר עלטערנשטעללע צו פערטרעטען, ערווידערטע איך.

„טרעפפליך האט זיא דיעזע פערטרעטען, ניכטס דאגעגען צו זאגען," שפראך דער דאָקטאָר שמערצליך לאכעלנד. — „דאס מאדכען וואוכס העראן, ווארד טאגליך היבשער געוואָרדען, אונד מאן זאגט, זיא וואר שאָן, איינע אללעריליעבסטע יונגפרויא; איך האטטע זיא פערלאססען, אלס זיא נאך קינד וואר."

(פארטזעטצונג פאלגט.)

גע איבער דיא נאכטראנסקרעיטיק פיר קאסרינן אינד שפיטאלער, ואייט צור ערריכטונג פיר דן קרינספאלל נאטהווענדיגער באהנען אונד צור ערהאלטונג דער שלאפצימטיקייט דער ארטעג אינפערנאמען, דיא בעווילליגונג פאן ווייטן דעם ריססטאנגס ווערכסט איטז עבענפאלס וכער.

איטז זיארשיי מעלדעט דיא נוט אונטערדרוקטע פאלטישע קאדרשפאדרען: עס ווארדע דער בייא אונד דיא איינרישטונג פאן זיבען נייען שטאצאנען אן דער ווייססעלבאהן אנגאדרונגט, ווערכע נוכט דעם אלגעמיינען פערקעהר אבגעהנגען ווערדן, אונדערן איינזאונד אללין פיר מיליטאריש פערקעהרסצייקקבען בעשטעמט ווירד.

דיא פרייזשאפט צווישען רוסלאנד אונד דער טירקייא נעהט אחרעם עדר עוט-נעגן, דיא דער סולטאן דעם ראטהע דעם ריססישען באטשאפטערס אן קאנסטאנטינאפעל, דערן פאן גלידאפפ, נעגען בולגאריען (ווערכעס לייט בערלינער פערטראג אונטער טירקישער אבהערשרשאפט שטעהט) צוזאמענגעזעטזט אונד אונד-ווערדיג, נוסס פאלגען ווירד. דיא האלב-אטטאנטע ריססישע צייטונג פעטערבורגסקי ווערטע אמטס צייטונג זיך דארגעבע ווארד עבערזיטן אונד בע-שטעפפט דיא טירקייא אונד דיא בולגאריש דעמעט-שאפט אונדעם דיא שרייבט: בולגאריען אוטז אן דיא דאנדע בערלינער פערטראג ווערכעס ווייטע לעבענסאפטע אייסיגען. אייראפא ווייס נוכט נור דורך צו אונדערן אינטערעסאנטע אונד דיי-זען צוישטאנד דער נור אין אלכען לאנדערן דענ-באר איז, דיא דאס בעשטעהלבען נאר קיינע ווערטה האט. אין דאלבעם יאהר דוערך בע-ריטטס דיעזער צוישטאנד אונד צור פערטהיידי-גונג דער בעשטעפפטען פאלקסרעפרעזענטאנטען זיך קיינע אינצונג מאכטיג שטעמטע, ווירדט זיך קיינע נעיאלטונג האבן. דיא צוס שפאטט בוגאפ-מאנט דאס צווייטע אייראפא דיא טירקייא עמיאהם אויסצודענקען. אוס דיא אדרעטע אן בול-גאריען דערצוטעללען, דעמעלבע טירקייא ווערכ-בע ווערבעטס אוס אינגען לאנדע קיינע אדרעטע צו ווערבעטס אוס שטאנדע איטז. אונד דאס נעטאהר דיא טירקייא צאנ דיא אבע אן דיא לאנדע. דיצא בוי בעפעהלען דיר נאך אינגער אן אפיא אונד ערטהיילט דער רעגענטשאפט ראטהשלאגע, ווערכע נור דארוך ערריכטעט ווירד, דען אינפלוסס ריסס-לאנדס אן בולגאריען נוכט ווייטער צוצולאסען.

דיא טירקייא בעאבסיכטיגט נוכט דאס דראנגען דעס ריססישען באטשאפטערס, דיא פירכטעט נוכט דיא שלעכטען בעצעהונגען צו ריססלאנד, דיא ווילל אירגע דאנדלונגסווייז נוכט אנדערן, דיא מאנגער, ווערכע דיא טירקייא דערגיעריגן, שטאמטען אוס דער אלטען שולע: דען האסס גגען אללעס, וואס ריססיש איטז. האבען דיא מיט דער מיטטעלמיל אינגעאגט. דער נראסווייר, אין ווערע פאן נעבורט אין ענגלאנד דער נאך ווינען נייגונגען אונד פערלאנגען ווייא אין דער מענגע, פירדט בייאהרע אפפענן קריעג גגען דיא ריססישע אינטערעססן.

פערשיעדענע נייאנקייטען.

(צום בייג דעם פעסטער נייען איזראעליטישען שפיטאלס) ווד בוי הייטע אן שפעדען 139,630 פל. אינגעלייפען. דאדונטער 1230 גילדען נדהים.

(נעגען דען אנטיסעמיטיס-מוס) האט זיך דער הייטיגע פעראין אין ווען אין ווענער פאנעפטערן אבגעהאלטען ווטצונג מיט דעם בעגעהרען נאכיעדרט דאסס דאס איפנדיג-טען דער אנטיסעמיטען פיר דאס דייטש-טהום שאדענגעד איר אבערהייפט דיא נעזעלשאפט פערנייטעד ווייא.

(שאנערער אונד דאס ווד עגו-טהום) אין דער פאמילע דעס אנטיסעמיטיש-ריסמערס פ. שאנערער, דער עדסט אס ווגסטען דאנדסמאל, ווערדע אס אבסטעהטיגע אנזע-אדרעסמאנ ווגען דיא ווידען איפטראט בע-פעהלען זיך מערדערע מיטגלידער, דיא דעם ווערגעהיים עגעשטאמטען, דיא אנו- אונד מאנטאנ-ווייטונג שרייבט: דער אדרעסאפאטער דער נאט-טען שאנערערס, לעאפאלד פרייאנדער, האט פרי-דער שמואל ליב קאהן נעשריבען. ער יאהר 1762 צו פאהרלעטען נעבאהרן אונד אוטז דארט אוס אנדרע 1832 נעשטארבען. ער ווארדע אן דער דארטיגען יואנגען אומער אנ-מער דעס נאמען שמואל ליב דכרן בן רבי יהושע צור תורה איפנרופען. נאך דער טיפע ערלאנגטע ער אוטען מאבאר-נראבספערשליסס אן פאהר-לטען אונד ער ווארדע שפאטער אדמעג-נעטרי-דע-ריטפפראנט. ווייג מאבער מדרעטע דיא-מהעטע דען ערלען פ. נטמרדער. אוס דיעזער ערגע עגטשפראכס דער פאטער דער נאטטען שאנע-דעס. דעסטען קינדער אלא מיטגלידער דעס פאן ווידען אבגעטאמטען.

נעשיכטע דער נייערען צייט.

(118-טע פארטעטצונג.)

אין באדען מוסטע אללעס אנשטען נאך דער קאמפף, מיט דען עמפארען אין דער פאלין ווארדע אייגע פערבינדונג אנגעקניפפט.

דער נראפפטעראג פאן באדען האטטע זיך אינטער-דעסס נאך עהרענבריישטיין אונד פאן דא נאך פראנקפורט בעגעבען אונד צוערסט דיא ריסכנווארט, דאנן פרייסען אים הילפע נעבעטען. פרייסישע טרופפען ריקקטען, נאכ-דעם אויך דיא באיריש ראנגיגע אירדע אונטערשטיצונג פיר דיא פפאלץ ווערדע אנכנוכטס האטטע, אונטער דעס אבער-בעפעהר דעס פרינצען פאן פרייסען נאך דעס זודען פאר. דיא באדישע ערמפאר אבער ריפפען דען פאלין מיערפאלווסקי, וועלכער שאן דען אויפשטאנד אין פאזען אונד ציטילען נעלייטעט האט-טע, הערבייא.

דיא פרייסישען טרופפען ריקקטען צונאכסט אין דיא פפאלץ אין אונד אינדעם דיא דיא אויפשטאנדישען פאר זיך הער טריבען, שטעללטען דיא אין דעם באיריש-שען לאנדע דיא רוהע שנעלל הער. דאנן ווטצטען דיא איבער דען רהיין, בעווענען דיא באדישען אינזורגענטען בייא ווארזהיזעל אונד האטטען אין קורצעם דאס נאנצע לאנד בוז צום באדענעע אין אידער גע-וואלט, אינדעם דיא רעוואלוציאנאיען הויפען איבעראלל זיך צערשייטען, דיא בוירען נאך הוזע צאנען אונד דיא פרייטאלער זיך נאך דער שווייץ פרוכטעטען. נור דיא

פעטטונג יאשטארט ווארדע פאן דען אויפשטאנדישען נאך אייגע ווארען לאנג נעהאלטען. מוסטען זיך דאנן אבער נרייכפאללס ערגעבען. אין דעם נאנצען לאנדע ווארדע נון דיא ארטע אדרונג אינטער דער גראפפטרופפען ווייטע-ריגונג ווערדע אנרעגעטעללט. דא דיא באדישע ארטע פאללשטאנדיג אויפגעראום ווארן, זא בלעב אייגע שטאדט קע פרייסישע טרופפענמאכט צוריקק, וועלכע עדסט נאך אייגעם ווארדע זיך ווידער צוריקקגאב.

דיא אנשטיפטע דעס בלוטיגען אויפשטאנדעס, ווערכער אינצאהלינע פאמיליען אין טהראנען שווייצטע, דעשטעטען זיך נראפפטרופפען נאך דער שווייץ, נאך עגנ-לאנד אונד נאך אמעריקא.

דיא בעגעפטיגונג, ווערכע פרייסענס דעפפענדעס פארגעהען אין אכטען אונד אין ווידריישלאנד בייא מאנ-כען ערגיינטע, ווארדע דורך דיא ווייטערע עגשטיקק-לונג דער שלעווינ-האלשטיינישען ווכע בעפרייטאנ-טיגט. דער וואפפענשטיללשטאנד פאן מאלמאע ווער אים מאיין 1849 צו עגדע נעגאנגען. אונד נון ריקקטען פרייסישע אונד אדרע דייטשע טרופפען פאן נייטס אין שלעווינ אין. דיא עדסטען וואפפענטראגטען ווארען נאלא-עגנד: אינגאללי פאנטען דיא דייטשען טרופפען זיעג-ריין, אים האפפען פאן עקקערנפאדע ווארדע דורך שטארנבאטטעריען דאס דאנטשע לינינענשיף כריס-טיאן VII אין נרוב נע שאפטען, דיא שאנע פרענאטטע „נעפאן" ווארדע צור ערגעבונג נעצווארנגען, באיריש אונד ווכטיגע אנטפפען דייטשע ווארטטען דיא עדסטען, „ריסעלער שאנצען," נגנגגאבער אלזען אונטער דעס מאפפען אבערסטלייטנאנט פאן דער טאנן;

דיא טירקייא בעאבסיכטיגט נוכט דאס דראנגען דעס ריססישען באטשאפטערס, דיא פירכטעט נוכט דיא שלעכטען בעצעהונגען צו ריססלאנד, דיא ווילל אירגע דאנדלונגסווייז נוכט אנדערן, דיא מאנגער, ווערכע דיא טירקייא דערגיעריגן, שטאמטען אוס דער אלטען שולע: דען האסס גגען אללעס, וואס ריססיש איטז. האבען דיא מיט דער מיטטעלמיל אינגעאגט. דער נראפפטרופפען אין ווידע פאן נעבורט אין ענגלאנד דער נאך ווינען נייגונגען אונד פערלאנגען ווייא אין דער מענגע, פירדט בייאהרע אפפענן קריעג גגען דיא ריססישען אנטערעססן.

פערשיעדענע נייאנקייטען.

(צום בייג דעם פעסטער נייען איזראעליטישען שפיטאלס) ווד בוי הייטע אן שפעדען 139,630 פל. אינגעלייפען. דאדונטער 1230 גילדען נדהים.

(נעגען דען אנטיסעמיטיס-מוס) האט זיך דער הייטיגע פעראין אין ווען אין ווענער פאנעפטערן אבגעהאלטען ווטצונג מיט דעם בעגעהרען נאכיעדרט דאסס דאס איפנדיג-טען דער אנטיסעמיטען פיר דאס דייטש-טהום שאדענגעד איר אבערהייפט דיא נעזעלשאפט פערנייטעד ווייא.

(שאנערער אונד דאס ווד עגו-טהום) אין דער פאמילע דעס אנטיסעמיטיש-ריסמערס פ. שאנערער, דער עדסט אס ווגסטען דאנדסמאל, ווערדע אס אבסטעהטיגע אנזע-אדרעסמאנ ווגען דיא ווידען איפטראט בע-פעהלען זיך מערדערע מיטגלידער, דיא דעם ווערגעהיים עגעשטאמטען, דיא יאנ- אונד מאנטאנ-ווייטונג שרייבט: דער אדרעסאפאטער דער נאט-טען שאנערערס, לעאפאלד פרייאנדער, האט פרי-דער שמואל ליב קאהן נעשריבען. ער יאהר 1762 צו פאהרלעטען נעבאהרן אונד אוטז דארט אוס אנדרע 1832 נעשטארבען. ער ווארדע אן דער דארטיגען יואנגען אומער אנ-מער דעס נאמען שמואל ליב דכרן בן רבי יהושע צור תורה איפנרופען. נאך דער טיפע ערלאנגטע ער אוטען מאבאר-נראבספערשליסס אן פאהר-לטען אונד ער ווארדע שפאטער אדמעג-נעטרי-דע-ריטפפראנט. ווייג מאבער מדרעטע דיא-מהעטע דען ערלען פ. נטמרדער. אוס דיעזער ערגע עגטשפראכס דער פאטער דער נאטטען שאנע-דעס. דעסטען קינדער אלא מיטגלידער דעס פאן ווידען אבגעטאמטען.

בייא קאלדינג שלוג. דיא האלשטיינישע אדעע אינטער דעס פרייסישען נענעראל פאן באגין דיא דאנען, ווצוגאנג דען אינמארש אין ישלאנד אונד פערפאנגען דען פינד בוז אינטער דיא וואללע פאן פרידעריציא.

אבער פלאטצלינ ערלאבטטע דער קרייגסמייסטער בייא דער פרייסישען רעגיערונג אונד דיא טרופפען דער-זעלבען ווארדען אומטער פאריכטעער אונד צוריקקתאל-טענדיג אין פרייאלונג דעס מיגדעס. דער אינפלוסס ענגלאנדס אונד רוסלאנדס נאטהינטע דאס פרייסישע קאבינעט, דען אנגריففסקריעג אייגוטשטללען אונד פאן נייטס דען וועג דער אנטעריתאנלונגען צו בעטרעטען. אינ-נעהינדערט פאנגנטן נון זעלבסט דאנטען טרופפען פאן פינגען דער דער פעסטונג פרידעריציא צו הילפע קאמטען אונד דער האלשטיינישען אדעע עטפענדליכע פערלוסטע בייטרעגען.

פרייסען שלאפט באלד דארוך אהנע צוציעהונג דער האלשטיינישען רעגיערונג אייגען וואפפענשטיללשטאנד, ווארין פאר לייגען דיא טרעגונג שלעווינס פאן האלשטיין צונגעגען ווארדע. אין דען הערצאגטהומען, ווא אין נאנץ דייטשלאנד, עגטשטאנד אבער דיעזע אויסנאנ דעס קאמפפעס אייגע נאפטע מיטטשטטונג, וועלכע פיר פרייסען אינגלוס יעהר נאטטהיילע נעוויעזען אייס. מאן ווארן גאטטעגטהיילס מיט דער טרענגונג שלעווינס פאן האלשטיין נוכט צופרידען אונד עס ווארדע דער פאפפ אללגעמיינע ווארנונ נאך פרייאיינגונג דיעזער בייטען פ"פ ווייגען נעאייטעס.

(פארטעטצונ פארגס.)